412897
III Z.SP.
RES.

ISKRA

Codzienny Biuletyn Informacyjny

SYNDYKALISTYCZNEGO POROZUMIENIA POWSTAŃCZEGO

ok V - Nr.62 czasu Powstania /1657/ CZWARTEK, 21 WRZEŚNIA 1944

Dajemy wiadomości dobre i złe - ale zawsze prawdziwe

PROBY ROSJAN SFORSOWANIA WISŁY

Walki o W-wę weszły w stadium decydujące.Wszystko wskazuje na to,że
dowództwo sow.przeprowadza intensywne przygotowania,celem sforsowania
Wisły oraz zajęcia W-wy,ważnego pm dla Rosjan pod względem strategicznym
punktu w dalszym marszu na zachód.O przygotowaniach tych świadczy chociaż=
by fakt,że komunikat Radzieckiego Biura Informacyjnego od 4-ch dni prze=
milcza zupełnie front warszawski.Rzecz zrozumiała,że działają tu momen=
ty strategiczne.Wg meldunków z kół wojskowych AK stwierdzono,że od wtor=
ku od godz.14-ej wojska sow.rozpoczęły zadymianie Wisły na przestrzeni
od mostu Kierbedzia do Siekierek i od Anina do Swidra.Są to zapewne przy=
gotowania do forsowania Wisły na większą skalę.Lubelski korespondent wo=
jenny,podkreśliwszy zbliżenie się walk o W-wę do punktu kulminacyjnego,
podał parę interesujących szczegółów frontowych.XX A m.in.,że początko=
wy kontakt obu brzegów wiślanych podtrzymywany był przez niewielkie od=
działy wywiadowcze,wysyłane zarówno przez stronę sow.,jak i polską.Mowa
jest m.in.o pewnym pułku AK,który przeprawił się na Pragę celem nawiąza=
nia kontaktu z tamtejszym dowództwem.Pierwszą łączność z warszawską ar=
mią powstańcza nawiązało 5 żołnierzy z dyw.im.T.Kościuszki,a następnie
przeprawiły się z Pragi większe oddziały tej dywizji,które biorą obecnie
udział w walkach w W-wie wspólnie z powstańcami.Informacje lubelską o
walkach oddziałów im.T.Kościuszki wspólnie z oddziałami AK potwierdzają
nasze koła wojskowe,komunikując oficjalnie,że na Czerniakowie walczy ba=
talion dyw.im.T.Kościuszki.Stwierdzono m.in.,że batalion ten jest dosko=
nale uzbrojony i rekrutuje się z wojsk świeżo zmobilizowanych /z przed
około 3-4 tygodni/.O tym,że oddziały sow.przeprawiły się na lewy brzeg
Wisły potwierdzają również niemcy.Oficjalny kom.OKW z dn.20 bm podaje:
"Koło W-wy npl próbował wprzekroczyć w szeregu miejsc Wisłę pod osłoną
sztucznej mgły.Próby sforsowania nie powiodły się,a poszczególne grupy
bojowe,które przedarły się na brzeg zach.zostały odcięte".

W PRZEDEDNIU NOWYCH SENSACYJ NA ZACHODZIE

Jeden z korespondentów alianckich,omawiając sytuację wojenną na zacho=
dzie,stwierdził: "dzisiejsze wiadomości były najlepsze od dnia rozpoczę=
cia inwazji.W ciągu najbliższych 12 godzin można oczekiwać wielkich wy=
darzeń". - We wczorajszym przemówieniu gen.Montgomery powiedział: "Niema
już żadnej przeszkody do Berlina".Te optymistyczne wypowiedzi dotyczą roz=
woju wydarzeń w Holandji,gdzie od kilku godzin rozpoczęła się znowu woj=
na błyskawiczna,tym groźniejsza dla Niemiec,że kierująca się w otwarte
wrota do Rzeszy,na płn.od linii Zygfryda.W jednym z najbardziej efektow=
nym działań tej wojny,oddziały II armii angielskiej przebyły w ciągu 24
godzin 60 km, tj.przestrzeń od Eindhoven do Nimwegen i dotarły na tym
odcinku do Renu.Podczas,gdy w Nimwegen toczą się zacięte walki uli=
czne,większe oddziały desantowe utworzyły dalej na płn.i na drugim brze=
gu Renu przyczółek mostowy koło Arnhem.Poza tym głównym punktem ciężko=
ści w Holandji,inne coraz to nowe,oddziały angielskie nawiązują łącz=
ność z desantowcami na płd.od Renu.

Na zach.od tego rejonu walk wojska polskie doszły na 6 km do ujścia
Skaldy,a Kanadyjczycy otoczyli całkowicie Dunkierkę.

Bardziej na płd.toczy się w dalszym ciągu wielka bitwa o linię Zyg=
fryda,zamieniająca się powoli w walki o odosobnione pozycje obronne.
Najzacięstsze bitwy mają miejsce na zach.od München-Gladbach,w rej.Akwi=
zgranu,gdzie zajęto Stolberg i w okolicach Chateau Salins o 25 km na
płn.-wsch.od Nancy.W Breście ustał już wszelki zorganizowany opór.Wzię=
to tam ponad 40 tys.jeńców.W Boulogne zajęta została cytadela i toczą
się tam jedynie walki uliczne.

NA FRONCIE WARSZAWY

W ciągu ub.doby walki w W-wie stały pod znakiem intensywnych akcyj
sow.lotnictwa i artylerii,bombardujących pozycje niem.W ciągu ub.nocy
artyleria sow.,ostrzeliwała wg wskazówek samolotu wywiadowczego,rejon
MSWojsk.W budynkach gospodarczych wybuchł pożar.Również wybuchły poża=
ry po wstrzelaniu się rosyjskiej artylerii w rejon al.Szucha i Powiśla.
Silne natężenie ognia artyleryjskiego miało także miejsce na rej.:Dwor=
ca Gł.,al.Sikorskiego,pl.Napoleona,ogród Saski,urząd Telekomunik.przy
Nowogrodzkiej/,Chałubińskiego oraz pozycje niem.na Czerniakowie i Woli.
Zaobserwowano ogień z sow.broni maszynowej na odcinku od mostu Kierbe=
dzia do Siekierek. Ub.nocy lotnictwo sow.trafiło bombami pozycje niem.
w rej.: pl.Unii Lubelskiej,pola Mokotowskiego,al.Żwirki i Wigury oraz
na Okęciu. 2 bomby trafiły w kasyno gry na Szucha.Tej samej nocy do ra=

na artyleria sow.ostrzeliwała: BGK,szpital św.Łazarza i Sejm.Obiekty te
bombardowane były również z powietrza.Zaobserwowano duże pożary.

Śródmieście:Na ul.6-go Sierpnia nasze oddziały przesunęły swoje pozy=
cje o 2 domy naprzód.Na ul.Frascati npl dokonał wypadu w kier.ul.Wiejskiej
Wypad został przez nasze oddziały zlikwidowany.Przy ul.Chmielnej ponownie
opanowaliśmy dom nr.9.Na Nowogrodzkiej niemcy podpalili dom nr.26,obsa=
dzony przez własna placówkę.

Czerniaków: Sytuacja poważna.Niemcy skierowali na nasze stanowiska o=
gień wszystkich rodzai broni.Obok oddziałów AK walcza tutaj oddziały I
dyw.im.T.Kościuszki,w sile jednego batalionu.Niemcy wysadzili w powietrze
stację pomp oraz obiekty w porcie czerniakowskim.

Mokotów: Nie zanotowano żadnych zasadniczych zmian.Walczy tam X dyw.
piech.im.Rataja pod dowództwem ppłk.Rokickiego /pseud.Karol/.Zaobserwo=
wano [bombardowanie] przez lotnictwo sow.szosy belwederskiej i wału nadwiślańskiego.

Żoliborz: Npl ostrzeliwuje nasze pozycje artylerią,miotaczami i bro=
nią maszynową.Własnym granatnikiem zniszczyliśmy nieprzyjacielskie dzia=
ło p.-lotnicze oraz 2 gniazda km'ów.Niem.broń pancerna unika walki,bowiem
npl stracił w ciągu 3-ch dni 24 czołgi.Na Żoliborzu walczy VIII dyw.p.
pod dowództwem ppłk Niedzielskiego /pseud.Żywiciel/.

Łaczność z dowództwem sow.nawiązana. Dowiadujemy się z kół wojskowych,
że między Armią Krajową a armią Rokosowskiego nawiazana została bezpoś=
rednia łaczność.W obrębie naszych pozycyj na Żoliborzu wylądowało 2-ch
sow.skoczków spadochronowych - radiotelegrafistów,z odpowiednim sprzętem.
Nawiazali oni już kontakt z dowództwem AK.

Dalsze ruchy ewakuacyjne niemców.PAT,20.9. Posterunki obserwacyjne s=
twierdziły dalszy ruch ewakuacyjny niemców,przeprowadzany stopniowo z
BGK do Muzeum Narodowego i stamtad na Powiśle.

OFENSYWA SOWIECKA W PANSTWACH BAŁTYCKICH

Specjalny rozkaz Stalina doniósł wczoraj o rozpoczęciu nowej ofensywy
sow.w rej.Narwy i Dorpatu.W ten sposób cały front bałtycki stanął w og=
niu walk. Rozkaz specjalny Stalina podał,że Rosjanie posunęli się na zach.
od Narwy o 90 km i osiągnęli połowę drogi do stolicy Estonii Tallina.W
natarciu z rej.Dorpatu,Rosjanie posunęli się naprzód na szerok.120 km o
70 km.W marszu z rej.Wołgi bolszewicy zajęli ponad 50 miejscowości i do=
szli niemal do przedmieść Rygi.Na płd.i płd.-wsch.od Krosna trwały zacięte
walki w których armia sow.zajęła kilka osiedli,a m.in.Rymanów.

W RADIOWYM SKROCIE

Front włoski. - V armia wdarła się na 10 km w głąb linii "Gotów" i za=
jęła masyw górski panujący nad drogą do Faenza.VIII armia zdobyła lotnis=
ko w Rimini.- Front bałkański. W Siedmiogrodzie wojska sow.zdobyły Teme=
szwar.Armia jugosłowiańska Tito zajęła Monastyr oraz 5 miast w Macedonii.
Powstańcy greccy obsadzili Laryssę.Wojska niem.w płn.Grecji rozpoczęły
odwrót na Nisz i Belgrad.

ZE SWIATA: Lublin. Zakończył się tu zjazd tysiąca delegatów Stronni=
ctwa Ludowego.W uchwalonej wczoraj rezolucji,zgodnej z linią polityczną
PKWN,znalazł się apel,wzywający do powrotu do kraju wszystkich,przebywa=
jacych zagranicą członków Stronnictwa Ludowego ze St.Mikołajczykiem na
czele.- Kopenhaga.Ostatnie wypadki /usiłowania przez niemców aresztowa=
nia rodziny królewskiej/ przyczyniły się do wybuchu ogólno-duńskiego pow=
stania.Walki tocza się na prowincji i w Kopenhadze.-

Niemcy. Marsz.Rundstedt objął ponownie dowództwo frontu zach.- Władze
niem.wydały rozkaz ewakuacji Kolonii.Ludność nie wykonuje go.

Rzym. Donosza,że latajace twierdze USA,które w sile ponad 100 maszyn
dokonały zrzutów nad W-wa przybyły do Włoch,przelatujac trasę Anglia-War=
szawa-bazy sowieckie.Amerykanie stracili tylko 2 maszyny.

CO SIE DZIEJE NA STAREM MIESCIE

PAT,21.9. 8 żołnierzy AK,którzy przez 3 tygodnie po wycofaniu się na=
szych wojsk,przebywali na Starem Mieście,przybyło onegdaj do Śródmieścia.
Ukrywali się oni w ruinach,utrzymując jednak kontakt z ludnością.Opowia=
daja oni,że po wycofaniu się oddziałów AK,niemcy jeszcze przez tydzień
"zdobywali" ogołocona dzielnicę,zachowując jaknajwiększe środki ostroż=
ności,obsadzajac stopniowo ulicę po ulicy.Po opanowaniu terenu niemcy wy=
wieźli część mężczyzn na roboty,a resztę ludności użyli do rozbierania
barykad.Szpitale pozostawione zostały na miejscu wraz z polskim persone=
lem.Ludność nadal żyje w podziemiach ruin,prawie nie wychodząc na wierzch.

KTO WIE COSKOLWIEK o: 1/ "Ida" /nazwisko Rosnowska/,widziana ostat=
nio w dn.31.8.na ul.Długiej przy archiwum. 2/ "Jadzia Zawiszanka" /nazw.
Janiak/,widziana również w dn.31.8,na Starem Mieście w rej.ul.Długiej,
3/ "Maryna"/nazw.Hania Kapuścińska/trzymała się razem z Zawiszanka.Wszyst=
kie wymienione były w WSK kompanii 104 ZSP na Starem Mieście. 4/"Bro=
nowski /nazw.Jerzy Brokman/żołnierz III plut.104 kompanii.Widziany pod
koniec sierpnia na Starem Mieście. WIADOMOSCI PROSZE KIEROWAĆ POD ADRE=
SEM: Wspólna 33 m.2.
